

БРАНУЕН, ДЪЩЕРЯТА НА ЛИР

Част 2 от „Мабиногион“

Превод от английски: Саркис Асланян, 1985

chitanka.info

Бендигайдвран, син на Лир, беше коронован владетел на този Остров и пълновластен господар на Лондон. Веднъж, когато беше отседнал в крепостта Хардлех, където се намираше един от неговите замъци, той реши да се изкачи и поседне на скалата, която се извисява над крепостта и от която се открива хубава гледка към морето. С него бяха брат му Манауъдан, син на Лир, и доведените му братя Нишен и Евнишен, както и много благородници, защото на един крал подобава да бъде заобиколен от голяма свита. Доведените му братя бяха синове на Айросуид и майка му Пенардин, дъщеря на Бели, син на Мъноган. Единият от младежите — Нишен — беше с добро сърце и винаги съумяваше да помири братята и след най-люта разпра. А другият — Евнишен — все намираше как да всее раздор между тях, дори когато бяха в най-добри отношения.

Докато седяха на скалата, откъм южния бряг на Ирландия се зададоха тринадесет кораба. Попътният вятър ги носеше леко по вълните и те бързо приближаваха брега.

— Тези кораби идат право към нашия бряг — рече кралят. — Кажете на моите воители да вземат оръжие и да отидат да видят какви са им намеренията.

Рицарите се въоръжиха и слязоха на брега. Като видяха корабите отблизо, си казаха, че от тези по-красиви никога не са виждали. На мачтите гордо се развяваха прекрасни копиринени флагове. Изведнъж забелязаха как един от корабите изпревари другите. На палубата му издигнаха щит с островърхия край нагоре — знак, че идват с мир. След това спуснаха лодки и се приближиха дотолкова, че и кралят от своето място на високата скала, надвиснала над главите им, да може да чуе техния поздрав.

— Добре сте дошли и господ да ви поживи — каза кралят. — Чии са тези кораби и кой ви е предводител?

— Господарю — отвърнаха те, — Матолух, кралят на Ирландия, е тук и негови са тези кораби.

— Какво го води при нас? Ще иска ли да слезе на брега?

— При едно условие — отвърнаха те, — само ако изпълниш молбата, с която идва при тебе, ще стъпи той на този бряг.

— Какво желае той? — запита кралят.

— Желаете да се сроди с теб, кралю — отвърнаха те, — дошъл е да иска за жена Брануен, дъщерята на Лир. И ако си съгласен, предлага да

обедините в съюз Острова на Могъщите и Ирландия, за да станат двете кралства още по-велики.

— Щом е тъй — отвърна той, — нека слезе на брега, а ние тук ще се посъветваме как да постъпим.

Занесоха този отговор на ирландския крал.

— На драго сърце ще приема поканата — каза той и слезе на брега, където бе посрещнат най-радушно.

Вечерта в замъка се събра много народ — пируваха воините на двамата крале. На другата сутрин, още щом станаха, Бендигайдвран свика благородниците на съвет, за да решат какво да правят. Взеха решение да дадат Брануен за съпруга на Матолух. А тя беше една от трите най-знатни жени на Острова и красавица над красавиците.

Определиха деня на сватбата и всички се отправиха към Аберфрау. Матолух със своите воители тръгна по море, а Бендигайдвран със своите — по суша. Събраха се в Аберфрау и седнаха да пируват. Ето как се настаниха: начело на трапезата седна кралят на Острова на Могъщите, от едната му страна — Манауъдан, синът на Лир, от другата — Матолух, а до него Брануен, дъщерята на Лир. За пира опънаха шатри, тъй като нямаше къща, която да може да побере Бендигайдвран. И започна веселбата. Ядоха, пиха и се веселиха, и разговаряха до късна нощ. А когато се умориха да пируват и стана време за сън, всички се отправиха към покоите си. И тази нощ Брануен стана жена на Матолух.

На другата сутрин военачалниците се събраха да се посъветват къде да настанят конете и конярите на ирландската войска. Решиха да ги разположат във всички къщи на поселището, чак до брега на морето.

Не щеш ли, един ден Евнишен — злият младеж, за когото стана дума по-рано — случайно се озова там, където се намираха конете на Матолух.

— Чии са тези коне? — попита той.

Отвърнаха му, че са на Матолух, краля на Ирландия.

— Какво правят тука? — поиска да узнае той.

— Сам кралят е в този дом със сестра ти Брануен, която е вече негова съпруга. Затуй и конете му са тука.

— Че как може така, без да ме питат, да омъжат родната ми сестра, най-прекрасната девойка на света! От тази по-голяма обида не

мога да си представя! — каза той и веднага се нахвърли върху конете.

Насече им бърните, до дъно отряза ушите и опашките им, на много до кокал отпра клепачите. Тъй ги осакати, че за нищо повече да не стават.

Хората на Матолух отидоха при своя господар и му донесоха, че конете му до един са осакатени и че повече за нищо не могат да се използват. Един му рече:

— Това е голяма обида, господарю, и не ще съмнение — нарочно са искали тебе да засегнат.

— Ей богу, щом са имали намерение да ме обиждат, защо, питам се, ми дадоха за жена такава прекрасна и високопоставена девойка, любимката на целия род?

— Господарю — каза втори, — та всичко е толкова ясно. Нямах друг избор — трябва да се върнеш на корабите.

И той реши веднага да тръгне на път.

Известиха Бендигайдвран, че Матолух напуска замъка, без никому да се обади и без да се сбогува. Тръгнаха пратеници след него да го питат защо постъпва тъй. Пратениците бяха Идиг, син на Анарауд, и Хевайд Високия. Двамата го застигнаха и попитаха какво възнамерява да прави и каква е причината така внезапно да ги напуска.

— Бог ми е свидетел — отговори им той, — ако знаех, никога нямаше да дойда тука — толкова жестоко съм обиден. Туй зло, което ми сторихте днес, никому не пожелавам. Но на едно нещо не мога да се начудя.

— Какво е то, кралю? — запитаха го те.

— Ами това, че ми дадоха за съпруга Брануен — една от трите най-знатни жени на страната и дъщеря на краля на Острова на Могъщите — и след това ме обидиха по този начин. И ми е чудно защо, щом са искали да ме обидят, не го направиха, преди тази прекрасна девойка да стане моя съпруга?

— Кълнем се, кралю — казаха те, — че за тази обида не знаят нито нашият господар, нито кралските съветници. И макар и с право да се чувствуващ засегнат, уверявам те, че това възмутително злодеяние обижда повече Бендигайдвран, отколкото тебе.

— Вярвам ви — каза той, — но и така да е, от това обидата ми не става по-малка.

И с този отговор си тръгнаха двамата мъже, върнаха се при Бендигайдвран и му предадоха думите на Матолух.

— Тъй не може — рече той, — не е в наша полза да си замине с лоши чувства. Не ще позволя това.

— В такъв случай, господарю — казаха те, — прати отново хора след него.

— Тъй ще сторя — рече той. — Нека Манауъдан, син на Лир, и Хевайд Високия, и Иниг Широкоплещестия се вдигнат и бързо тръгнат подир него. Предайте му, че за всеки осакатен кон ще получи здрав. Освен това, в знак на помирение, ще му дам един сребърен жезъл, дебел колкото кутрето му и дълъг колкото човешки бой, а още и едно златно блюдо, широко като лицето му. Обяснете му що за човек е този, който стори това зло — без мое знание и против волята ми, разбира се, — но тъй като злодеят ми е доведен брат, ще ми е трудно да го накажа със смърт и да го погубя. Но нека се върне при мене — рече той — и аз съм готов да се помирим при такива условия, каквито сам той определи.

Пратениците настигнаха Матолух и му предадоха думите на краля по най-дружелюбен начин. Той ги изслуша и каза:

— Чух ви, но ми е нужно да се посъветвам, преди да ви отвърна.

Седнаха благородниците да обмислят своя отговор и ето какво отсъдиха: ако отхвърлеха предложението, не само че нищо нямаше да получат, но щяха и да се посрамят. Затова Матолух реши да го приеме и да се завърне с мир в кралския замък.

Отново вдигнаха шатрите и палатките, украсиха ги богато, също като дворцови зали, и седнаха да пируват. Матолух и Бендигайдвран подеха разговор. Но сега Матолух отговаряше вяло и унило, докато предния ден веселието и щастието му няхаха край. Помисли си, че ирландският крал е тъй печален, защото недостатъчно го е възмездил за нанесената му обида.

— Виждам, друже — каза Бендигайдвран, — че тази вечер много-много не ти се говори. Ако е заради това, че даровете ти се струват малко, ти само ми кажи и ще получиш толкова, колкото искаш. А конете ще ги имаш още на сутринта.

— Господ да ти благодари за щедростта, кралю — каза Матолух.

— Към даровете си ще добавя още нещо — рече Бендигайдвран. — Ще ти дам един котел, но не какъв да е, а чудотворен — да речем, че

днес загине един твой воин: сложи го в котела и утре ще го видиш жив и здрав като преди, само дето не ще може да говори.

Матолух благодари за този дар и много му се зарадва.

Сутринта му предадоха всички яздитни коне, които успяха да открият в селището, но тъй като не достигнаха, се наложи да отидат с него в съседното селище и да попълнят бройката с млади жребчета.

На втората вечер отново седнаха заедно на трапезата.

— Кралю — попита Матолух, — откъде имаш онзи котел, дето ми го подари?

— Имам го — отвърна той — от един човек, който някога е живял в твоите земи и доколкото зная, оттам го е донесъл.

— Кой е този човек? — попита той.

— Наричат го Ласар Лайс Гъвнеуид. Дойде при нас от Ирландия заедно с жена си Къмидай Къмайнвол. Избягали са от Желязната къща — били са в нея, когато са я нажежили до бяло, та са се принудили да се спасяват с бягство. Но как е възможно нищо да не си чувал за това?

— Чувал съм, кралю, как да не съм чувал — каза той. — Това, което зная, и на тебе ще разкажа. Един ден бях излязъл на лов и се изкачих на върха на един хълм до езерото, което в Ирландия наричаме Котленото езеро. По едно време откъм езерото видях да се задава един огромен мъж с жълто-червеникава коса. На гърба си носеше един котел. Страшен беше този човек — грамаден, грозен, на разбойник приличаше. Зад него вървеше една жена, но каква жена! Колкото мъжът беше голям, два пъти по-голяма беше тя. Като приближиха, двамата ме поздравиха.

— Как сте? Как е по вас? — запитах ги аз.

— Ами как да сме, господарю — отвърна мъжът. — Ей тази жена ще зачене след месец и половина и детето, което ще се роди от утробата ѝ, ще бъде един напълно въоръжен воин.

Реших да се погрижа за тях и ги прибрах да живеят при мене. Мина една година, откакто ги бях приютил, и през това време никой не се възпротиви, че съм ги оставил при себе си. Но след това хората започнаха да роптаят против тях и след още четири месеца се стигна дотам, че заради престъпните си деяния станаха омразни на всички и никой вече не ги щеше по нашите земи. Започнаха да безчинствуват, обиждаха и терзаеха благородните мъже и жени. Тогаво народът се вдигна против мене. Всички настояваха да ги изгоня и ми казаха да

избирам между кралството и тези хора. Призовах най-мъдрите люде от цялата страна и предоставих на тях да решат какво да правим, защото онези не желяеха да се махнат доброволно, а нямаше сила, която да ги принуди да си заминат против волята им, тъй като бяха могъщи воини. Ето какво измислиха, за да се отървем от тази напаст. Първо, построиха една зала цялата от желязо. Когато беше готова, събраха всички ковачи от цяла Ирландия, а също и всеки, който имаше чук и клещи. Затрупаха залата до покрива с дървени въглища и след това примамиха мъжа, жената и сина им да влязат вътре и им дадоха колкото искат ядене и пиене. Когато се увериха, че и тримата са се напили, запалиха струпаните около залата въглища и се заловиха здраво за ковашките мехове, които предварително бяха наредили от всички страни на Желязната къща. Духаха, духаха, докато стените се нажежиха до бяло. А ония вътре седнаха наред залата да се съвещават какво да правят. Мъжът издържа до някое време, но когато горещината стана непоносима, се втурна към стената, събори я с рамо и избяга навън, а след него и жена му. Освен тези двамата никой друг не можа да се спаси. Предполагам, че след това са дошли при тебе — каза Матолух на Бендигайдвран.

— Вярно, точно по това време дойде при мене и ми подари котела.

— А как бяха приети по твоите земи, кралю?

— Позволих им да се заселят по всички краища на кралството и сега са много на брой и все заможни. А там, където се установят, става непревземаема твърдина, защото по воинска сила и юначност нямат равни на себе си по света.

Тази вечер разговорите дълго не секнаха, пиха и се веселиха до късно през нощта. И когато се измориха и решиха, че е време за сън, всички се разотидоха в покоите си. Тъй премина пиршеството — в радост и веселие. Дойде време да се връщат в Ирландия и Матолух отведе Брануен със себе си. От Абер Менай с тях отплаваха още тринадесет кораба и всички благополучно пристигнаха в Ирландия, където с нетърпение и радост очакваха тяхното завръщане. Много благородни мъже и жени се стекоха да видят Брануен и никой не си тръгна, без да получи скъпоценен дар от нея — някои тя дари с брошка, други с пръстен или с драгоценен камък от кралските съкровища — да се чудиш с каква лекота се разделяше с тях. Поради

това през тази година всички я споменаваха с добро и тя си спечели много приятели. Междувременно тя зачена и когато му дойде времето, роди син, когото нарекоха Гуерн, син на Матолух. С отглеждането и обучението му се заеха най-добрите възпитатели в кралството.

Но на втората година в страната се появи брожение поради обидата, нанесена на Матолух в Уелс, и отново се заговори за онази позорна история с конете. А доведените му братя и приближените му постоянно и открито му се подиграваха. Накрая цяла Ирландия се възбуди против него и стана ясно, че не ще има мир, докато не отмъсти за своя позор. Ето в какво се състоеше отмъщението: прогониха Брануен от стаята, която делеше със своя мъж, и я принудиха да стане готвачка в кралския двор, а на месаря наредиха всеки ден, след като нареже месото, да ѝ удря по една плесница. Ето такива унижения трябваше да изтърпява Брануен.

— А сега, господарю — казаха благородниците на Матолух, — наложи забрана на всички наши кораби и лодки да пътуват към Уелс, а тези, които идват от там, заповядай да вземат в плен и не им разрешавай да се връщат обратно, тъй че никой да не научи какво вършим тука.

Така и постъпиха.

Минаха повече от три години. През това време Брануен успя да си отгледа един скорец под ноцвите и го научи на човешка реч, и му обясни как да познае и къде да намери нейния брат. Написа също и писмо, в което описа какви унижения и страдания е принудена да понася. Завърза писмото под крилото на птицата и я пусна да лети към Уелс. Птицата долетя до този остров и намери Бендигайдвран в замъка Кайр^[1] Сайнт в Арвон, където беше отседнал със своята свита. Кацна на рамото му и си наежи перушината, тъй че да се види писмото и всички да разберат, че това е птица, живяла сред хора.

Бендигайдвран взе писмото и го прочете. Стана му много мъчно за Брануен, като разбра каква голяма злочестина я е сполетяла. Веднага проводи пратеници по всички краища на острова, за да свикат войската на цялото кралство. Когато се събраха воините от всички сто петдесет и четири селища, той излезе пред тях и им каза за злата участ на сестра си, и ги призова да отмъстят за нея. Седнаха да се посъветват какво да сторят. Взеха решение да тръгнат към Ирландия, а на Острова да оставят седмина първи сановници, начело с Крадауг, син на Бран,

които съвместно да управляват страната в тяхно отсъствие. Със седмината върховни управници останаха и техните оръженосци, както и Пендариан Дъвед, който беше твърде млад, за да тръгне на война.

А Бендигайдвран и войските му отплаваха към бреговете на Ирландия. В ония дни разстоянието по вода между двете кралства не беше голямо, а и двете реки — Ли и Архан ги наричаха — не бяха много дълбоки: едва по-късно морето се надигна и раздели кралствата с глъбините си. Затова Бендигайдвран реши да ги прегази и като качи на гърба си своите трубадури с арфите им, закрачи през водата към ирландския бряг.

Един ден свинарите на Матолух бяха изкарали свинете на паша близо до морския бряг. Като видяха какво иде откъм морето, те се затичаха при Матолух.

— Привет, кралю — поздравиха го те.

— Дал бог добро — отвърна той. — Новини ли ми носите?

— Господарю — казаха те, — носим ти необикновена вест. Там, във водата, където по-рано не е имало ни едно дърво, сега видяхме цяла гора.

— Странна работа наистина — рече той. — А друго нещо видяхте ли?

— Да, господарю — казаха те. — До гората се издига висока планина, а от двете страни на гордото ѝ било има по едно езеро. И всичко това — и гората, и планината — идеше към нас.

— Никой друг освен Брануен не може да ни изтълкува какво означава това. Вървете да питате нея — нареди той.

Отидоха пратениците при Брануен.

— Кралице наша — рекоха ѝ те, — само ти можеш да ни кажеш какво става.

— Кралица не съм ви вече, но ще ви кажа: насам идат воините на Острова на Могъщите, защото са чули за моите мъки и унижения.

— А каква е тази гора, която е израсла в морето? — запитаха я те.

— Това са мачтите и реите на техните кораби.

— А планината, която се вижда до корабите, тя отде се взе?

— Това е моят брат Бендигайдвран, който крачи редом с тях, защото няма на света кораб, който да може да го побере.

— А какво е това гордо било с езерата от двете му страни?

— Това пък е гневното му лице, обърнато към този остров. Езерата от двете страни на билото са двете му очи, по едно от двете страни на носа му.

Бързо свикаха всички воители от цяла Ирландия, дори и от най-отдалечените краища, и седнаха да се съвещават.

— Господарю — казаха първите благородници на Матолух, — най-добре ще е да се оттеглим отвъд река Линон, тъй че тя да остане между тях и нашата войска, и след това да разрушим моста, който съединява двата й бряга. Тъй като дъното й е осеяно с магнитни скали, натоварените с въоръжени рицари кораби веднага ще отидат на дъното.

И те отстъпиха зад реката и разрушиха моста след себе си.

Бендигайдвран и корабите му стигнаха до брега на реката.

— Господарю — казаха благородниците, — нали знаеш, че тази река е особена — никой не може да я прекоси, а и мост няма по нея. Какво ще заповядаш да правим при това положение?

— Нищо не остава — каза той — освен вашият предводител да заеме мястото на моста. Аз сам ще ви служа за мост — каза той.

И оттогава тези думи, които пръв той изрече, станаха пословични. След това легна връз реката, поставиха парапети от двете му страни и войските му преминаха по него на отсрещния бряг.

Тъкмо се бе изправил и насреща му се зададоха пратениците на Матолух. Поздравиха го от негово име с добре дошъл и му предадоха, че техният господар храни най-добри чувства към скъпия си родственик и че иска да го посрещне с добри вести.

— Матолух — казаха му те — възнамерява да се откаже от ирландската корона в полза на сина си Гуерн, твоя племенник, сестриния ти син, и да го провъзгласи за крал в твое присъствие. По този начин се надява да изкупи вината си пред Брануен за причинените й мъки и страдания. Освен това предоставя на тебе да кажеш къде да живее отсега нататък — ти реши тук в Ирландия ли да остане, или да се пресели на Острова на Могъщите.

— Това ли е всичко? — каза Бендигайдвран. — Разбирам да не можеш сам да му отнема короната, че да седна да обсъждам подобни предложения. Никакъв отговор няма да получиш от мене, докато не дойдете с нещо по-приемливо.

— Тъй да бъде, господарю — съгласиха се те, — ще се върнем при тебе с отговора на нашия крал и вярваме, че ще останеш доволен

този път. Ти само ни почакай.

— Ще ви чакам — каза Бендигайдвран, — но не дълго. Бързайте! Върнаха се пратениците при Матолух.

— Господарю — каза му те, — Бендигайдвран не ще и да чуе за мир при условията, които му занесохме. Нещо по-добро трябва да измислиш.

— А сега, благородници мои, какво ще ме посъветвате?

— Господарю — отвърнаха те, — има само един начин да го зарадваш. Поради огромния си ръст той не може да се побере в никоя къща. Заповядай в негова чест да построят такава голяма къща, че в едната ѝ половина да може да влезе той със своите воители, а в другата — ти с твоите. Освен това остави на него да реши каква да е съдбата на кралството и признай върховната му власт. И поради високата чест, която ще му окажеш, като построиш къща нарочно за него — досега не е имал такава, в която да може да влезе — той ще се помири с тебе.

С тези предложения отидоха пратениците при Бендигайдвран. Той ги обсъди със съветниците си и реши да ги приеме, като решаващо се оказа застъпничеството на Брануен, която искаше да спаси страната от опустошение.

Условията за примирието бяха уточнени, издигна се и голямата и просторна къща. Но ирландците крояха предателство. Решиха да си послужат със следната хитрост: заковаха по една кука от двете страни на стотте колони, които подпираха къщата, и на всяка кука провесиха по един кожен мях, а във всеки мях скриха по един въоръжен воин. Пръв от благородниците на Острова на Могъщите пристигна Евнишен: огледа къщата с гневния си, страшен поглед и забеляза окачените по колоните кожени мехове.

— Какво има в този мях? — запита той един от ирландците.

— Брашно, друже — отвърна онзи.

Тогавата той започна да опипва меха, докато стигна до главата на онзи вътре и така я стисна, че пръстите му пробиха черепа и стигнаха до мозъка. Остави този мях, постави ръка върху друг и пак попита:

— Какво има вътре?

— Брашно — отговори ирландецът.

Сполетя го същата участ. След него дойде ред на останалите и накрая от всички двеста рицари остана жив само един. Пристъпи до него и запита:

— Какво има вътре?

— Брашно, друже — каза ирландецът.

И отново заопипва меха, докато стигна до главата му и я стисна като на останалите. Усети, че този носи шлем, но продължи да стиска, докато уби и него. След това запя една весела песничка:

*В тез торби има брашно странно:
воини юначни, рицари смели,
срещу всеки за бой готови.*

В този момент пристигнаха и двете войски. От едната страна на къщата влязоха ирландските воини, а от другата — воините от Острова на Могъщите. Веднага щом седнаха на трапезата, между тях се възцари разбирателство и кралската власт бе предадена на момчето. И тогава, когато мирът беше сключен, Бендигайдвран извика малкия крал при себе си. След него момчето отиде при Манауъдан. След това Нишен, син на Айросуид, го повика при себе си и момчето с радост отиде при него. Скоро то стана драго на всички присъстващи. Тогава Евнишен каза:

— А при мене няма ли да дойде моят племенник, синът на сестра ми? Дори и да не беше крал на Ирландия, пак щях да му засвидетелствувам своята обич.

— Хайде, върви — каза Бендигайдвран и момчето с готовност тръгна към него.

„Бог ми е свидетел, каза си Евнишен, че ей сега ще извърша толкова чудовищно престъпление, каквото на никого в тази къща и през ум не минава, че мога да извърша.“ И той се изправи, и като сграбчи момчето за краката, без да се бави, го запрати с главата напред в горящия огън. Всичко стана толкова бързо, че никой не успя да му попречи. Брануен седеше между двамата си братя и като видя какво се случи със сина ѝ, понечи да скочи след него в огъня, но Бендигайдвран я задържа с едната си ръка, а с другата грабна своя щит. Всички воини в къщата скочиха на крака, измъкнаха мечовете си и започна страшна битка. Тогава Мордуъд Тълъон се провикна:

— Кучета на Гуерн, пазете се от Мордуъд Тълъон!

И докато останалите въртяха мечовете, Бендигайдвран скри Брануен между щита и гърдите си.

Като свърши битката, ирландците накладоха огън под вълшебния котел. След това хвърлиха вътре телата на убитите си другари, докато го напълниха. На другия ден щяха да се съживят и бъдат готови за бой — само дето нямаше да могат да говорят. И тогава, когато Евнишен видя, че за убитите воители от Острова на Могъщите няма място в котела, сърцето му се изпълни с мъка и си каза: „О, господи! Нима аз съм виновен за гибелта на всички тези смели воители! Но още не е късно да спася оцелелите, си другари“ — и той се скри между телата на мъртвите ирландци. Двама души го хванаха за ръцете и краката и като го взеха за един от своите, го метнаха в котела. Щом попадна вътре, напрегна всички сили, натисна по стените на котела и той се пръсна на четири части, но заедно с него се пръсна и сърцето му.

И само благодарение на него воителите от Острова на Могъщите удържаха победа над ирландците. Но тъжна беше тази победа, защото едва седем души успяха да се спасят. А Бендигайдвран беше ранен в крака от копие с отровен връх. Седмината воители, които оцеляха, бяха Пръдери, Манауъдан, Гливиай, син на Таран, Талиесин, Ънауг, Гридиай, син на Мириел, и Хайлин, син на Гуин Стария.

Като видя, че краят му приближава, Бендигайдвран заповяда да му отсекаат главата.

— Вземете главата ми — заръча им той, — занесете я на Бялата могила в Лондон и там я заровете, но тъй, че да бъде с лице към Франция. Дълъг ще бъде вашият път. Седем щастливи години ще прекарате в Хардлех и птиците на Рианон ще ви радват с песните си. И докато се веселите, главата ми ще бъде редом с вас — все едно че и аз съм там, жив и здрав. След това ще отидете в Туалес в Пенвро. На това място ще престоите осемдесет години — до деня, в който отворите вратата към Абер Хенвелен, тази, дето води към Корнуол. И през всичките тези години главата ми няма да изгние. Но щом отворите вратата, повече не бива да оставате там и трябва веднага да прекрочите прага, и да се отправите към Лондон, и да заровете главата ми.

След като му отсякоха главата, седмината мъже заедно с Брануен, която също беше с тях, преминаха на отсрещния бряг, като взеха и главата със себе си. Слязоха на брега при Абер Алау в Талеболион и

седнаха да си починат. Тогава Брануен отправи взор към Ирландия и Острова на Могъщите, които мержелееха в далечината, и тъжно рече:

— О, боже, защо ли съм се родила, щом само нещастия нося! И тези два прекрасни острова са опустошени заради мене!

При тези думи тя въздъхна тежко и сърцето ѝ спря да бие. Изкопаха ѝ гроб и я погребяха там, на брега на река Алау.

След това седмината мъже продължиха пътя си към Хардлех, като взеха главата със себе си. По едно време, както си вървяха по пътя, насреща им се зададе група мъже и жени.

— Какви вести носите? — запита ги Манауъдан.

— Само една, и то лоша, господарю — отвърнаха те. — Касуалаун, син на Бели, покори Острова на Могъщите и сега той е коронован крал на Лондон.

— А каква е съдбата на Крадауг, син на Бран, и на седмината управници, които останаха с него на острова?

— Касуалаун ги нападна и уби шестима от тях. А сърцето на Крадауг не издържа и се пръсна от ужас, защото пред очите му една невидима ръка въртеше меч и сразяваше един след друг неговите другари. Касуалаун си бе сложил вълшебното наметало, което го прави невидим, и се виждаше само как един меч сее смърт. Касуалаун не възнамеряваше да убие Крадауг, защото беше негов племенник, син на братовчед му. Но сърцето му не издържа и той умря от ужас, а с него и още двама. А Пендаран Дъвед, който поради младостта си беше останал със седмината управници, успя да се спаси, като избяга в гората.

След тази среща те отново поеха към Хардлех и когато пристигнаха, седнаха да пируват. И още щом започнаха да ядат и да пият, някъде наблизко — както им се стори — кацнаха три птички и запяха тъй сладко, че в сравнение с тях другите птици сякаш не пееха, а грачеха. Но ако ги бяха потърсили с поглед, нямаше да ги открият, защото песента им идваше чак отвъд морето — а се чуваше така ясно, като че ли птичките бяха кацнали досами тях. И тъй, в безгрижно веселие, минаха седем години.

На края на седмата година тръгнаха на път за Гуалес в Пенвро. Там, на морския бряг, се извисяваше прекрасен, величествен замък. Влязоха вътре и видяха две отворени врати; третата, която водеше към Корнуол, беше затворена.

— Вижте, ето вратата, която не бива да отваряме — каза Манауъдан.

Тази нощ пируваха до късно и се веселиха от сърце. И при все че очите им бяха видели толкова мъка, а и те самите бяха много изстрадали, мигом всичко забравиха и повече не си спомняха нито своята, нито чуждата мъка по света. И тъй, в забрава, прекараха цели осемдесет години и им се струваше, че никога преди не им е било по-весело и по-приятно. Годишите, които натрупаха, не им тежаха, защото не се чувствуваха нито с ден по-стари от деня, в който пристигнаха. А главата, която през цялото време беше с тях, не им пречеше да се веселят, все едно че живият Бендигайдвран седеше сред тях.

Но един ден Хайлин, син на Гуин, се сети за затворената врата.

— Срам за брадата ми — каза той, — ако не отворя тази врата и не видя дали е истина това, което се говори за нея.

И той отвори вратата и се загледа към Корнуол и Абер Хенвелен. И в момента, в който погледна навън, изведнъж и на седмината се възвърнаха спомените за всичко, което бяха загубили, за загиналите близки и приятели, за нещастията, които ги бяха сполетели. Но най-много скърбяха за своя загинал крал. И не намериха покой, докато не взеха главата и не тръгнаха на път за Лондон. Много дни вървяха и когато най-сетне пристигнаха, заровиха главата в Бялата могила. И това, че е заровена тук, бе едно от Трите Добри Знамения; а ако някой някога дръзне да я изрови, това ще бъде една от Трите Зли Поличби — защото докато главата лежи заровена, на острова не ще има ни глад, ни мор.

Ето, за това се разказва в тази легенда — за воините, тръгнали от Ирландия, и за техните приключения.

А в Ирландия не остана ни един жив човек, с изключение на пет бременни жени, които успяха да се укрият в една пещера в ирландската пустош. По едно и също време тези пет жени родиха петима синове. Пораснаха момчетата, станаха момци за женене. Тогава всеки взе за жена майката на другия и след като разделиха страната на пет части, всеки заживя в своята и стана неин владетел. Оттогава именно Ирландия е разделена на пет области. После пребродиха

страната и откриха местата, където са се водили битките, и там намериха много злато и сребро, и добиха голямо богатство.

С това завършва втората легенда на Мабиногион, в която се разказва за нещастията на Брануен, които донесоха злочестина на целия остров; освен това се разказва и за военния събор при Бран, откъдето воините на всичките сто петдесет и четири селища тръгнаха към Ирландия, за да отмъстят за Брануен; а също и за дългия, продължил седем години пир в Хардлех; и за песните на птиците на Рианон; и накрая за осемдесетте години, прекарани с отрязаната глава в Гуалес в Пенвро.

[1] Замък или друго укрепено място. — Б.англ.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.